

การจัดการความรู้ เรื่องการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ online

สถานการณ์ภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้รัฐบาลมีนโยบายในการลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค อาจารย์จึงต้องปฏิบัติงานที่บ้านและจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ online ดังนั้นอาจารย์ในคณะกายภาพบำบัดมีความจำเป็นต้องสามารถจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ online ได้ แต่การเรียนการสอน online เป็นสิ่งที่อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคย ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนผ่านระบบ online เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ online มีประสิทธิภาพและเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ จึงควรจัดเสวนาสะท้อนคิดเพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอน ผ่านระบบ online โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดปัญหา แบ่งเป็น ผู้สอน ผู้เรียน อุปกรณ์ และ สภาพแวดล้อม
  - 1.1 นศ.มีความตั้งใจหรือสนใจเรียนน้อย (7คน)
  - 1.2 อาจารย์มีความสามารถในการใช้โปรแกรมการสอน online น้อย (2คน)
  - 1.3 สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการสอน เช่น เสียงดัง ไฟดับ สัญญาณ internet ไม่เสถียร (2คน)
  - 1.4 อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่เอื้อต่อการสอน เช่น ขาดแคลน หรือมีประสิทธิภาพน้อย (2คน)
  - 1.5 ขาดแคลนอุปกรณ์สื่อการสอนในรายวิชา (1คน)

ดังนั้นปัญหาของการจัดการความรู้คือ การทำอย่างไรให้นักศึกษาสนใจและตั้งใจเรียนเมื่อมีการเรียนแบบ online

2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.1 มีการประชุมภายในสาขาและประชุมคณะเพื่อวางแผนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ **online**

2.2 จัดการเรียนการสอน **online** โดยมีผู้ร่วมสอนและนักศึกษาแสดงความคิดเห็นภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน

2.3 มีการประชุมภายในสาขาและประชุมคณะเพื่อรายงานปัญหาและปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ **online** ในสัปดาห์ถัดไป

2.4 มีการประชุมการจัดการความรู้เรื่องการเรียนการสอนผ่านระบบ **online** อย่างไม่ให้นำสนใจและไม่น่าเบื่อ

3. นำไปใช้ประโยชน์ (วันที่ 16 เมษายน -20 พฤษภาคม 2563)

4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ประชุมครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563)

5. จัดเก็บความรู้รอบที่ 1 (ตั้งแต่วันที่ 20 พฤษภาคม 2563)

6. เผยแพร่ความรู้ (ตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม 2563)

7. จัดเก็บความรู้รอบที่ 2 (ตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม 2563)

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งที่ 1 แนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน **online**
ให้ศ.สนใจเรียน

1 เก็บคะแนน โดยเฉพาะรายบุคคล

2 ให้เอกสารการสอน และมีข้อคำถามก่อนเรียน

3 ทำแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

4 เรียกชื่อตอบคำถามสั้น ๆ ไม่ยากและอาจมีอาจารย์ผู้ร่วมสอนช่วยกันเรียกชื่อคนศ.

5 อาจารย์ให้ศ.ทุกคนตอบคำถามโดยพิมพ์ในแชท

6 อาจารย์ใช้ **pointer** จดบันทึกเพิ่มเติม

7 ให้ศ.กลุ่มอื่นตั้งคำถามกลุ่มที่นำเสนอและช่วยตอบคำถามแทนกลุ่มที่นำเสนอ

8 ให้รางวัลและคำชม

9 สาธิตหรือแสดงให้ดูหรือ **VDO** สื่อการสอน ทำให้ศ.สามารถดูซ้ำได้

10 เกมส์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้เรียน ผู้สอน วิธีการสอน สื่อ-อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อม

1 จัดให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนหรือผู้เรียนกับผู้เรียน

2 มีข้อกำหนดก่อนเรียน เช่น การเปิดกล้อง เพื่อให้อาจารย์เห็นหน้าศ. ขณะเรียน

3 อาจารย์ต้องคำนึงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 ประเภท

4 ความสนใจอาจขึ้นกับหัวข้อที่สอน ไม่ยาก และเป็นเนื้อหาใกล้ตัว

5 อาจารย์สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียน ไม่เคร่งเครียด นำเรียน เป็นกันเอง

6 ปัญหาเรื่องอาจารย์มีความสามารถในการใช้โปรแกรมการสอน **online** น้อย

คณะได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการทำข้อสอบผ่านระบบ **online**

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งที่ **2** แนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน **online**

- 1** มีบรรยายภาคเป็นกันเอง ทำให้นักศึกษาไม่เครียดและมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น
  - 2** นศ.ตอบคำถามได้ครั้งละหลายคนโดยให้นักศึกษาพิมพ์คำตอบลงในแชท
  - 3** อาจารย์จะมีการเรียกชื่อของนักศึกษา เพื่อให้มีส่วนร่วม มีสติและตั้งใจเรียน
  - 4** การทำคลิป **VDO, power point** ประกอบเสียง หรือให้ออกสารการสอนก่อนการเรียน เพื่อให้นักศึกษาทราบประเด็นที่ควรรู้ ทำให้ลดเวลาในการสอนและไม่ล่า และทำให้นักศึกษาทบทวนซ้ำได้ แต่ควรมีช่องทางติดต่อหากนักศึกษามีข้อสงสัย
  - 5** อาจารย์สามารถชม **VDO** หรือ **power point** ประกอบเสียงหรือการบันทึกภาพและเสียงขณะสอนเพื่อเป็นข้อมูลนำไปปรับปรุงในการสอนครั้งต่อไป
  - 6** มีสื่อการสอน **application** ที่มีการปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น เช่น แชท สติกเกอร์ ปุ่มยกมือ ทำให้ดึงดูดใจในการเรียนและมีการปฏิสัมพันธ์กัน
  - 7** การวาด เขียน ใน **power point** ทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น
  - 8** ทำให้นักศึกษาเห็นเอกสารที่มีรูปภาพได้ชัดเจน เช่น ภาพ **x-ray** กายวิภาคศาสตร์
  - 9** ควรมีการสาธิตให้นักศึกษาได้เห็น แต่มุมมองของกล้อง ทำให้ขนาดภาพจำกัด
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- 1** จัดให้มีความใกล้เคียงกับห้องเรียนเดิม เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้เช่นเดิม
  - 2.** อาจารย์ต้องเปิดใจการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา
  - 3** นักศึกษาสามารถทำสิ่งอื่นนอกเหนือจากการเรียนได้ เช่น เล่นเกมส์ โดยการปิดหรือย่อหน้าจอ อาจารย์ควรมีการสังเกต และสอบถามนักศึกษาเป็นระยะ